

Tre dikter

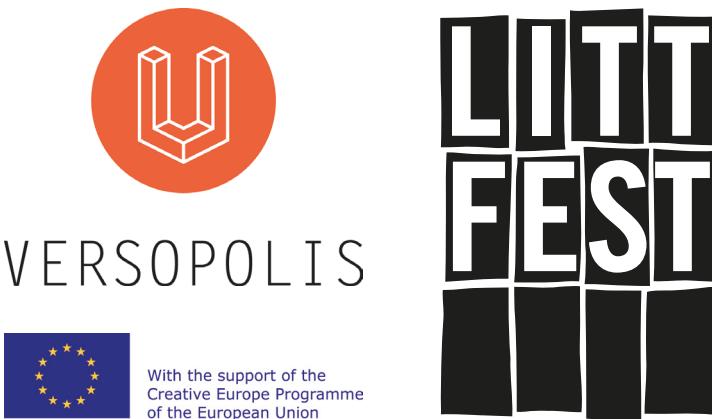

GAŠPER BIVŠEK

Tre dikter

Översättning till svenska från slovenska av Sophie Sköld.
Översättning till engelska från slovenska av Matic Večko.

Umeå, 2015

With the support of the
Creative Europe Programme
of the European Union

Urval av Erik Jonsson för det europeiska samarbetsprojektet Versopolis.

Detta häfte är ej till försäljning utan distribueras enbart genom Littfest – Umeås internationella litteraturfestival, samt inom projektet Versopolis.

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

© Gašper Biček

FORMGIVNING Johan Hammarström

TRYCKNING tryckning.nu | h:ström — Text & Kultur AB, Umeå, 2015.

GAŠPER BIVŠEK,

född 1984 i slovenska Slovenj Gradec, hämtar tematik och kraft till sin poesi från det landskap och den natur han anslutit till. Något okaraktäristiskt för en ung poet lever han ett isolerat liv på den slovenska landsbygden, där han försörjer sig som skogshuggare. Med detta urval ur samlingarna *Skorjevec* (2007) och *Provinca. Mrak* (2012) presenteras han för första gången på svenska.

OAK GOD

1.

What are you oak god,
when your bark is peeling?
What are you oak god,
when acid floods your feet?
In every hollow cradle
you lay a pinch of bark,
in every shell of hollow
you breathe scent of vinegar.
What are you oak god,
with eyes,
carved on the inside?

2.

What are you oak god,
with faded wreath of nettle crowned?
What are you oak god –
a crack in tissue;
chromosomal vault?
On every dawn you bless me
with brown dust
and some change for death,
you gaze onward, stamping
with full bladder on your shelf.
What are you oak god –
puzzle of six organs.

HRASTOV BOG

1.

Kakšen si ti hrastov bog,
da se s tebe lušči lubje?
Kakšen si ti hrastov bog,
da ti ocet teče v noge?
V vsako votlo zibel
položiš ščepec skorje,
v vsako lupino votlega
vpihneš vonj po kisu.
Kakšen si ti hrastov bog,
z očmi,
izdolbenimi navznoter?
Skorjevec

2.

Kakšen si ti hrastov bog,
v ovel koprivov venec odet?
Kakšen si ti hrastov bog -
razpoka v tkivu;
kromosomski obok?
Vsako jutro mi podariš
rjav prah
in 25 tolarjev za smrt,
gledaš naprej, cepetaš
s polnim mehurjem po svoji polici.
Kakšen si ti hrastov bog –
sestavljanka šestih organov.

EKGUD

1.

Vad är du för ekgud,
när din bark flagnar?
Vad är du för ekgud,
när syra svämmar över dina fötter?
I varje ihålig vagga
lägger du en nypa bark,
i varje hålighet
andas du in en doft av vinäger.
Vad är du för ekgud,
med ögon,
ristade på insidan?

2.

Vad är du för ekgud,
krönt av en blek krans av nässlor?
Vad är du för ekgud -
en spricka i vävnaden;
kromosomvalvet?
Varje morgon välsignar du mig
med brunt damm
och småpengar för döden,
du blickar framåt, trampar
med full blåsa på din hylla.
Vad är du för ekgud -
ett pussel av sex organ.

3.

What are you oak god;
alone in the beginning –
your world corroded from the screams.
This steep steppe was your gift to me,
with impregnated stakes confined,
my roof with horsehair covered,
and bed with sheet of scabs.
You have not given me wolf's throat,
only a throat for taste of wine.
You have not given me clear eyes,
other colours I will not see clearly,
No ear for music I was given.
No walking staff no path for me.
An oak god you will be for ages,
Only few minutes
I, your skin.

4.

What are you oak god;
spreading your genitals imperiously
over my half-shanks.
What are you oak god;
my oxen with new testicles bestowing,
confines of plains closing on me.
You are the tannin for my leather,
a sado-sword tearing the spine.
A still life of kidneys and livers
you are in spring water troughs.
I like that you don't cry
as dark matter is leaving you.

3.

Kakšen si ti hrastov bog;
v začetku sam -
tvoj svet razjeda krikov.
Poklonil si mi to strmo stepo,
omejeno z impregniranimi kolji,
strehohi si mi pokril z žimo,
posteljo z rjuho krast.
Nisi mi podaril voljega žrela,
le žrela na vinski okus.
Nisi mi dal očes določene barve,
gledal ne bom razločnih barv.
Nisem dobil občutljivega bobniča.
Nisi mi poklonil stojice ne hojice.
Ti boš še dolgo hrastov bog,
jaz bom tvoja koža
le nekaj minut.

Skorjevec

4.

Kakšen si ti hrastov bog;
prepotentno steguješ genitalije
čez moj polkrak.
Kakšen si ti hrastov bog;
mojim volom podarjaš nova jajca,
krajsajo mi ozare planjav.
Si čreslovina, ki stroji mi leder,
sado meč, ki trga hrbenjačo.
Tihozitje si ledvic in jeter
v studenčnice korith.
Všeč mi je, ker ne jokaš,
ko te zapušča temna snov.

3.

Vad är du för ekgud;
ensam i början -
din värld vittrar sönder av skriken.
Denna branta slätt var din gåva till mig,
Inhägnad av impregnerade pålar,
mitt tak täckt med tagel,
och en säng med lakan av sårskorpor.
Du har inte gett mig gomspalt,
bara en strupe med smak för vin.
Du har inte gett mig ögon med blick för klara färger,
Jag kommer inte att se andra färger klart,
Inget öra för musik har jag fått.
Varken stöd attstå eller gå har du gett mig.
En ekgud kommer du att vara i evigheter,
Jag din hud,
endast någon minut.

4.

Vad är du för ekgud;
som befallande sträcker ut könsorganen
över mina underben.
Vad är du för ekgud;
Som skänker nya testiklar till mina oxar,
slättens gränser flyttar sig allt närmare.
Du är garvsvira för mitt läder,
ett svärd som sliter upp ryggraden.
Du är ett stilleben av njurar och lever
i hoar med källvatten.
Jag tycker om att du inte gråter
Medan mörk materia lämnar dig.

5.

What are you oak god;
Leaf fat grease with marigold -
only a leak of my intestines.
What are you oak god;
sound which sews black coat,
coat which sips the lowest rays.
What are you scabby god;
ripped open pouch of groin,
through which a dragon peeks.
I like that you only add colour
and a taste of bitter.

5.

Kakšen si ti hrastov bog;
Salo mast z ognjičevim cvetjem –
le izcedek mojega črevesja.
Kakšen si ti hrastov bog;
tisti zvok, ki šiva črn plašč,
plašč, ki srka nizke žarke.
Kakšen si ti krastav bog;
razparan mošnjiček mednožja,
skozi katerega kuka zmaj v svet.
Všeč si mi, ker dodajaš le barvo
in grenkega okus.

5.

Vad är du för ekgud;
Isterfett med ringblomma -
Bara mina tarmar som töms.
Vad är du för ekgud;
Ljudet som syr en svart kappa,
En kappa som läppjar på de längsta strålarna.
Vad är du för skabbig gud;
En uppslitna ljumskpåse,
Där en drake kikar fram.
Jag tycker om att du bara lägger till färg
och en bitter eftersmak.

PERUN-PERUNIKA

As upon the sky
a thousand suns would shine,
all shadows falling
into one. Narrow, black.

I.

He wears no chequered shirt,
no pants of flax and no black
boots, no straps of skin,
no muscles wreathing
up the bones; no bones.
No serpents bursting
patterns from the heart. No heart.
And still his traces show,
without footsteps, through soft snow,
through green grass and blood soaked soil
with sawdust littered.
They show through moss, through stubble
and through stone and through frontage
and through beasts
and through me ... not through vine.

PERUN-PERUNIKA

Kakor da bi na nebu
sijalo tisoč sonc,
vse sence padajo
v eno. Ozko, črno.

I.

Nima oblečene karo srajce,
ne lanenih hlač, ne črnih
škornjev, ne jermenov kože,
ne mišic, ki bi se pletle
po kosteh; ne kosti.
Ne kač, ki bi brstele
vzorce iz srca. Nima srca.
Pa se vidijo njegove sledi
brez stopinj v mehkem snegu,
v zeleni travi, v zemlji
krvavi z žagovino postlani.
Se vidijo po mahu, po strnišču
in po kamenju in po fasadah
in po živalih
in po meni ... po trstiki ne.

PERUN-PERUNIKA

*Som om tusen solar
skulle skina på himlen,
alla skuggor falla
in i en. Smal, svart.*

1.

Han har ingen rutig skjorta,
inga linnebyxor och inga svarta
stövlar, inga remmar av skinn,
inga muskler som slingrar sig
längs benen; inga ben.

Inga ormar som skjuter
skott i mönster från hjärtat. Inget hjärta.
Och ändå syns hans spår,
utan fotspår i mjuk snö,
i grönt gräs och bloddränkt jord,
överströdd med sågspån.

De syns i mossa, i åkerstubb
och i sten och i fasader
och i fän
och i mig... inte i vassen.

2.

She wears no priestly robes,
and has no wooden altar, no jewels,
no plumage in her hair;
no hair. She brings no treasures and
no Jordan's water, no willows'
incense, no stench spreads
from her lungs. She has no lungs.
And still her spirits graze
through skeletons of fields,
upon spring water
on those hellish days when all evaporates.
They graze through moss, through stubble
and through stone and through frontage
and through beasts
and through me ... not through vine.

3.

Perun-perun perunika,
you see man-woman, mother,
coming from the woods.
You see his flocks,
you see her herds...
With a sound of three throats
I send my voices and my limbs,
myself entire, to salute him.
And I watch her through the mist,
from the stuffy room of liquor,
how she drips with drops of absinthe,
how from the sea the drops do frown,
how in the sea the drops then drown.

2.

Nima oblečene svečeniške halje,
ne lesenega katedra, ne nakita,
ne peres v svojih laseh;
ne las. Ne nosi zakladov,
ne vode iz Jordana, ne kadila
iz vrbovja, ne zaudarja
iz njenih pljuč. Nima pljuč.
Pa se pasejo njeni duhovi
med skeletnjaki polja
in po studenčni vodi
na peklenske dni, ko vse hlapí.
Se pasejo po mahu, po strnišču
in po kamenju in po fasadah
in po živalih
in po meni ... po trstiki ne.

3.

Perun-perun perunika,
mama, vidiš ženo-moža,
ki prihaja iz gozda.
Vidiš njegove jate,
vidiš njene črede ...
Z zvokom treh grl
mu pošiljam v pozdrav
svoje glasove, svoje ude,
sebe popolnoma vsega.
In gledam jo iz megle,
iz zatohle izbe žganja,
kako kaplja s kapljami pelina
in kako se kaplje morja bojijo,
kako se v morju kaplje utopijo.

2.

Hon bär ingen prästskrud,
har inget tråltare, inga smycken,
inga fjädrar i håret;
inget hår. Hon har inga skatter med,
inget vatten från Jordanfloden, ingen rökelse
av vide, ingen stank som sprids
från hennes lungor. Hon har inga lungor.
Men hennes själ betar
bland fältskelett
och vid källvatten
under helvetiska dagar när allt dunstar bort.
Den betar i mossa, i åkerstubb
och i sten och i fasader
och i fän
och i mig... inte i vassen.

3.

Perun-perun perunika,
modern, du ser kvinnomannen
som kommer från skogen.
Du ser hans flockar,
du ser hennes hjordar...
Med ljudet från tre halsar
Sänder jag honom mina röster, mina lemmar,
hela mig till hälsning.
Och jag ser henne genom dimman,
från ett rum som är kvavt av sprit,
hur hon droppar droppar av absint
och hur dropparna fruktar havet,
hur dropparna drunknar i havet.

4.

Perun-perun Perunika descends
from flocks, over whose weary
lids most precious goods are layed.
Nibbled tree stumps sprouting roots,
his concrete wings
caress the greenery of woods;
and in his trail
carpets of death
for scouts with cancer weave.
In the eyes his nights hold
black sky and black birds:
ravens, thrushes, magpies, crows;
crammed with gluttons,
pecking at the crumbs.

5.

Perun-perun Perunika stomps
from the herds, whose
saddles under linden trees were buried.
Banners flapping in the wind,
disfigured hooves of hers
gnaw narrow riverbeds;
in front of her collapsing
endless chasms
for the aprons of modest ones.
In the eyes her nights hold
bright caves and white beasts;
sheep, horses, bulls and goats;
crammed with headsman
gulping clyster.

4.

Perun-perun perunika vstopa
iz jat, ki lega jim
na trudne veke najdražje blago.
Korenijo obžrti štori,
njegova cementna krila
božajo zelenje gozda;
za njim se tkojo
smrtne preproge
za rakave izvidnike.
V njegovih nočeh v očeh
je črno nebo in črne ptice:
vrane, srale, kosi, krokarji;
vse polno lakotnikov,
ki kljuvajo drobir.

5.

Perun-perun perunika topota
iz čred, ki so jim
sedla pod lipe zakopali.
Plapolajo praporji v vetrui,
njena zmaličena kopita
glodajo ozke struge;
pred njo se vdirajo
večna brezna
za predpasnike skromnežev.
V njenih očeh v nočeh
so svetle lame in bele živali;
ovce, koze, biki, konji;
vse polno krvnikov,
ki goltajo klistir.

4.

Perun-perun perunika nedstiger
från flockar, över vars trötta
ögonlock värdefulla varor lagts.
Nedgnagda stubbar slår rot,
hans vingar av cement
smeker skogens grönska;
och i hans spår väver de
mattor av död
för spejare med cancer.

Om nätterna

har han den svarta himlen och svarta fåglar för ögonen:
kråkor, skator, trastar, korpar;
fullt med frossare,
som pickar bland smulorna.

5.

Perun-perun perunika stampet
från hjordar, vars
sadlar begravts under lindar.

Fanor fladdrar i vinden,
hennes vanställda hovar
gnager smala flodbäddar;
framför henne öppnar sig
oändliga klyftor
för de anspråkslösas förkläden.

För ögonen har hon
ljusa grottor och vita bestar om nätterna;
får, getter, tjurar, hästar;
fullt med offer,
som trycker i sig lavemang.

6.

In the armoured lies the vine,
there is stairway leading to it,
and all that was and all that is,
caught in the fragments of these stairs;
in sand which bore the concrete.
I am rounding in the sand;
its tongue licking my edges;
I earth among the molehills,
I fossilize among the roots.
Blooming I drip sooth...
that which remains
only an orange-dot on bark
and smoke, smoke, smoke.

6.

V blindiranem počiva trstika
in je stopnišče, ki vodi do nje,
in je vse bilo in vse je
v odkruških teh stopnic;
v pesku, ki je spustil cement.
Kroglim se med peskom;
z jezikom mi liže robove,
prstim se med krtinami,
kamnin med koreninami.
Rožast cedim saje ...
kar ostane na koncu
je oranž-pika na skorji
in dim, dim, dim.

6.

Skottsäkert vilar vassen
och det finns en trappa som leder dit,
och allt som var och allt som är,
fångat i fragment av dessa trappor;
i sanden som bar cementen.

Jag rullar ihop mig i sanden;
den slickar kanterna på mig med tungan;
Jag slår rot bland mullvadshögarna,
Jag blir till sten bland rötterna.
Blommande sipprar jag sanning...
till slut återstår bara
en orange-prick på barken
och rök, rök, rök.

ROASTED ONE

on the table

You climbed, believing in abyss behind the mountain.
When you arrived, you found another wall;
a steep abyss behind you.
The table you have circled and the moon
was round sometimes, and the sun has periodically
shone almost round.
Before you on the table fresh meet of the fed ones
in a salted sea; two left halves
of fresh meet from fed ones in a sea of wine and onions.

You climbed believing.
You were of two halves;
two left halves.

TA PEČENA

Na mizi

Si plezal in verjel, da je za goro prepad.
Ko si tja prišel, si videl novo stranico;
za sabo strm prepad.
Zaobšel si mizo in luna je bila
vsake toliko okrogla in sonce je periodično
sijalo skoraj okroglo.
Pred tabo na mizi sveže meso pitancev
v slanem morju; dve levi polovici
svežega mesa pitancev v morju vina in čebule.
Si plezal in verjel.
Bilo te je dve polovici;
dve levi polovici.

DET STEKTA

På bordet

Klättrade du upp och trodde att det fanns en avgrund
bortom berget.

När du kom fram dit, fann du en ny vägg;
bakom dig en brant avgrund.

Du har kringgått bordet och ibland
har månen varit rund, och periodvis har solen
lyst nästan rund.

Framför dig på bordet färskt kött från dem som götts
i ett saltat hav; två vänsterhalvor av färskt kött
från de som götts i ett hav av vin och lök.

Du klättrade upp i tro.

Du bestod av två halvor;
två vänsterhalvor.

